

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานผลการตรวจสอบที่ ๑๒/๒๕๖๖

เรื่อง สิทธิชุมชนอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย กรณีกล่าวอ้างว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการที่หน่วยงานของรัฐมีประกาศให้ออกจากที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน

ผู้ร้อง ปกปิดชื่อ

ผู้ถูกร้อง ศูนย์การทหารราบ

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๑๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ กล่าวอ้างว่า เมื่อเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องมีประกาศให้ประชาชนในบางหมู่บ้านของ ██████████ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ออกจากที่ดินซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินโดยอ้างว่าเป็นที่ราชพัสดุ แปลง ██████████ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติกรรมตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับสิทธิชุมชนอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ หนังสือผู้ถูกร้อง ด่วนมาก ที่ กท ๐๔๖๑.๑/๘๕๒ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึง
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒ หนังสือสำนักงานธรรมาภิบาลพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ ที่ กค ๐๓๑๘.๒๙/๔๘๕ ลงวันที่
๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๓ รายงานการสอบถามข้อเท็จจริงทางโทรศัพท์จากผู้ร้อง บุคคลและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓.๔ เอกสารจากการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงและหารือแนวทางการแก้ไขปัญหา กรณี
คำร้องที่ ๖๕/๒๕๖๕ เรื่อง สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่า
ราษฎรได้รับความเดือดร้อนจากการถูกขับไล่ให้ออกจากที่ทำกิน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ณ ศูนย์การทหารราบ ค่ายธนระพี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยเอกสารประกอบการประชุม
จากผู้ถูกร้อง และรายงานประชุมรับฟังข้อเท็จจริงโดยพนักงานเจ้าหน้าที่

๓.๕ รายงานการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่
๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๓.๖ หนังสือผู้ถูกร้อง ที่ กท ๐๔๖๑.๑/๒๘๘๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึง
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๗ รายงานการสอบถามข้อเท็จจริงทางโทรศัพท์จากประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน
เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๓.๘ รายงานการสอบถามข้อเท็จจริงทางโทรศัพท์จากองค์การบริหารส่วนตำบล [REDACTED]
เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๓.๙ เอกสารขององค์การบริหารส่วนตำบล [REDACTED] ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของตำบล
[REDACTED] และสรุปผลกระทบพร้อมรายชื่อประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

๔. รัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๒ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๓ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๔.๔ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

๕. ข้อเท็จจริงที่รับฟังได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง
บุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ ดังนี้

๕.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ผู้ร้องได้รับทราบข้อเท็จจริงจากข่าวในอินเทอร์เน็ตว่า ชาวบ้านตำบลบึงนคร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กว่า ๑,๒๐๐ คน ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกขับไล่ให้ออกจากที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน เนื่องจากผู้ถูกร้องจะใช้พื้นที่ซอมบกระสุนจริง ทั้งนี้ ผู้ร้องไม่ทราบข้อเท็จจริงอื่นใดอีก และประสงค์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแสวงหาข้อเท็จจริงจากบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง

๕.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๕.๒.๑ พื้นที่พิพาท คือ บริเวณ [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นส่วนหนึ่งของป่า [REDACTED] โดยเมื่อปี ๒๕๐๐ กระทรวงกลาโหมได้ขอสงวนพื้นที่ป่า [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของศูนย์การฝึกกำลังทดแทน และเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จำแนกประเภทที่ดินในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๒๖ ป่า ต่อมามีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณเขตปลอดภัยในราชการทหารของที่ทหาร ในท้องที่ [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ขึ้น โดยที่แผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ครอบคลุมเต็มพื้นที่ป่า [REDACTED] และป่า [REDACTED] บางส่วน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จำแนกที่ดินในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ป่า [REDACTED] จึงเป็นที่สงวนไว้ใช้ในราชการกระทรวงกลาโหม [REDACTED] เนื้อที่ ๙๓๖.๔๑๕ ตารางกิโลเมตร และป่า [REDACTED] จึงเป็นที่สงวนไว้ใช้ในราชการกระทรวงกลาโหมเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ เนื้อที่ ๓๔.๙๙๐ ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นแนวเขตเดียวกันกับเขตปลอดภัยในราชการทหารตามพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว ปรากฏตามแผนที่จำแนกป่ามาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ของสำนักพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ จังหวัดราชบุรี จำนวน ๖ ระวัง [REDACTED]

๕.๒.๒ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ [REDACTED] มีความเห็นว่าการสงวนหวงห้ามที่ดินไว้ใช้ประโยชน์ในราชการกระทรวงกลาโหม [REDACTED] ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๓ ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับที่ดินดังกล่าวไม่ใช่ที่ดินที่มีพระราชกฤษฎีกาสงวนหวงห้ามไว้ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๘ กองทัพบกจึงนำประเด็นปัญหาข้อกฎหมายนี้ไปหารือในคณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐส่วนกลาง (กบร.ส่วนกลาง) เพื่อหาข้อยุติ

/กบร. ส่วนกลาง...

กบร.ส่วนกลาง ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๔ มีมติให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๑ [REDACTED] กับรองอธิบดีกรมที่ดิน [REDACTED] ร่วมกันพิจารณาหาข้อยุติ โดยได้ข้อยุติว่าที่ดินแปลงที่ ทหารใช้ประโยชน์เป็นที่ดินของรัฐที่คณะรัฐมนตรีได้หวงห้ามไว้เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เมื่อปี ๒๕๐๔ เมื่อกองทัพบกเข้าใช้พื้นที่อย่างเป็นทางการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี ๒๕๑๒ จึงทำให้ ที่ดินดังกล่าวมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐประเภททรัพย์สินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๓) และเป็นที่ราชพัสดุตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยหน่วยงานรัฐเข้าใช้ประโยชน์

๕.๒.๓ เมื่อปี ๒๕๕๒ ได้มีการขึ้นทะเบียนเขตปลอดภัยในราชการทหารบางส่วนเป็นที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขที่ [REDACTED] เนื้อที่ประมาณ ๕๓๒,๔๐๗ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ [REDACTED] [REDACTED] และ [REDACTED] และตำบล [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเมื่อปี ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องในฐานะหน่วย ใช้ประโยชน์พื้นที่ได้สำรวจพื้นที่ที่มีความเหมาะสมทางยุทธวิธีและมีผลกระทบต่อราษฎรน้อยที่สุด เพื่อใช้ฝึกทหารขนาดใหญ่ โดยกำหนดพื้นที่ในที่ราชพัสดุ แปลง [REDACTED] เนื้อที่ ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่ วิกฤต (พื้นที่ที่มีความจำเป็นต่อการฝึกและยิงปืนด้วยกระสุนจริง) ส่วนใหญ่ครอบคลุมพื้นที่ตำบล [REDACTED] [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และได้ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เนื้อที่ ๙,๐๐๙ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่ทับซ้อนกับหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ [REDACTED] ตำบล [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พื้นที่ พิพาท)

๕.๒.๔ เมื่อปี ๒๕๕๙ ผู้ถูกร้องได้สอบถามแนวเขตของป่าหินเหล็กไฟจากสำนัก จัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ สาขาเพชรบุรี และได้รับแจ้งว่า ป่า [REDACTED] มีสถานะเป็น “ป่า” ตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งไม่มีแนวเขตแต่อย่างใด

๕.๒.๕ เมื่อปี ๒๕๖๓ คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สร (กมธ.๒) ๐๐๑๐/๒๖๗๐ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เชิญกรมธนารักษ์ เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูลกรณีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินทำกินของประชาชนตำบล [REDACTED] [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่เรียกร้องให้เพิกถอนทะเบียนที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลข [REDACTED] และมีปัญหาการไม่มีไฟฟ้าใช้ทั้งตำบล เนื่องจากการขยายเขตไฟฟ้าจะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมได้ข้อสรุปว่า

๑) กรณีการขอปักสายขยายเขตไฟฟ้าเข้าในที่ราชพัสดุ ศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ [REDACTED] ว่า การปักเสาพาดสายระบบจำหน่ายไฟฟ้าในที่ราชพัสดุ

/ซึ่งผู้ถูกร้อง...

ซึ่งผู้ถูกร้องใช้ประโยชน์ในการฝึกกำลังพลและศึกษาจะส่งผลกระทบต่อภารกิจของผู้ถูกร้องในการฝึกกำลังพลและศึกษา รวมทั้งเกิดข้อจำกัดในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ร้ายแรง เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ แม้ว่ารัฐจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีไฟฟ้าหรือประปาซึ่งเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน แต่การใช้สิทธิของผู้ฟ้องคดีต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย เมื่อที่ดินซึ่งต้องใช้เป็นพื้นที่ขยายแนวเขตปึกเสภาพาดสายไฟฟ้าเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะในกรณีนี้ต้องผ่านที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุและอยู่ในความครอบครองดูแลของผู้ถูกร้อง อันจะมีผลกระทบต่อสิทธิในการใช้ที่ดินของผู้ถูกร้อง อีกทั้งผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่โดยตรงในการจัดให้มีบริการสาธารณะให้แก่ผู้ที่เข้ามาอยู่อาศัยในที่ดินซึ่งอยู่ในความครอบครองของตนโดยไม่ได้รับอนุญาต ดังนั้น การจัดทำบริการสาธารณะในกรณีนี้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามกรอบของกฎหมายโดยเลือกใช้แนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมและไม่กระทบต่อสิทธิในการครอบครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลหรือหน่วยงานอื่นด้วย การที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาให้ประชาชนเข้าโครงการเร่งรัดขยายเขตบริการไฟฟ้าโดยระบบผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นแล้ว พิกษากษายกฟ้อง

๒) เพื่อแก้ไขปัญหาก็ให้ราษฎรตำบล... ได้เข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และกองทัพบกก็สามารถผ่อนปรนการใช้พื้นที่ได้ในระดับหนึ่งที่ไม่กระทบต่อการฝึกกำลังพล จึงขอให้องค์การบริหารส่วนตำบล... ทำหนังสือขออนุญาตติดตั้งระบบไฟฟ้าโซลาร์รูฟ (Solar Roof) ไปยังผู้ถูกร้อง หรือหากต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐในการติดตั้งระบบไฟฟ้าโซลาร์รูฟ ขอให้ประสานไปยังกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

๕.๒.๖ กรมที่ดินได้จัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีปัญหาขอบเขตและสถานะที่ดินบริเวณที่ยังไม่ชัดเจน (ที่ราชพัสดุแปลง... ๒ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ แต่ยังไม่ได้ข้อยุติ

๕.๒.๗ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๔ กองทัพบกมอบหมายให้ผู้ถูกร้องกำหนดพื้นที่วิกฤต ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ ในที่ราชพัสดุแปลง... เป็นศูนย์ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบก แห่งที่ ๒ เพื่อรองรับการฝึกหน่วยทหารขนาดใหญ่ ระดับกองพันผสม และขอออก นสล. ในพื้นที่หมู่ที่... ตำบล... อำเภอ... จังหวัดประจวบคีรีขันธ์... เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๕๐ ไร่ และหมู่ที่... ตำบล... อำเภอ... จังหวัดประจวบคีรีขันธ์... เนื้อที่ประมาณ ๗,๕๐๐ ไร่ รวมประมาณ ๘,๗๕๐ ไร่

๕.๒.๘ เมื่อปลายปี ๒๕๖๔ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องได้ไปปิดป้ายประกาศแจ้งเตือนให้ประชาชนบางรายที่เข้าไปทำกินหรืออยู่อาศัยในพื้นที่... และ... ออกจากพื้นที่ และเมื่อวันที่

๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ได้จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนที่ร้องเรียนต่อจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรณีถูกขับไล่ให้ออกจากพื้นที่ประมาณ ๕๐ ราย โดยมีผู้แทนปกครองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้แทนอำเภอ ผู้แทนสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ ผู้แทนสำนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขา ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กำนันตำบล นายกองคการ บริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ และที่ ตำบล และสื่อมวลชนในพื้นที่เข้าร่วม ประชุม สรุปผลได้ดังนี้

๑) กรณีที่ประชาชนเข้าไปทำกินด้วยการปลูกพืชผลทางการเกษตรในพื้นที่ ยังสามารถดำเนินการต่อไปได้ ทั้งนี้เมื่อหมดฤดูเก็บเกี่ยวแล้ว ขอให้พิจารณาย้ายออกจากพื้นที่เป็นอันดับแรก

๒) กรณีประชาชนก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ ทั้งสิ่งปลูกสร้างถาวรและชั่วคราว ตามที่เจ้าหน้าที่ติดประกาศแจ้งเตือน ต้องรื้อถอนและขนย้ายออกตามเวลาที่กำหนด

๓) กรณีที่ประชาชนแจ้งว่ามีเอกสารสิทธิในการถือครองที่ดิน ให้ยื่นขอ พิสูจน์สิทธิต่อหน่วยงานปกครองอำเภอ หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ หรือผู้ถูกร้อง เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สิทธิของคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (คพร.จังหวัด) ต่อไป

๔) กรณีแนวทางการชดเชยหรือเยียวยาต้องไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจะจัดประชุมเพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ถูกร้องไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง ต้องดำเนินการไปตามขั้นตอนและรายงานให้ กองทัพบกพิจารณาต่อไป และจะผ่อนปรนให้กับประชาชนซึ่งเป็นผู้บุกรุกอยู่เดิม ทำกินหรืออาศัย ในพื้นที่ได้บางพื้นที่ภายใต้เงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด แต่ขณะนี้ยังไม่ได้กำหนดรายละเอียดคุณสมบัติ แต่จากข้อมูลประชาชนที่ไปร้องเรียนต่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จำนวน ๒๔ ราย มีเพียง ๒ ราย เท่านั้นที่เป็นคนในพื้นที่ ส่วนที่เหลือเป็นคนพื้นราบที่ขึ้นไปทำกินในพื้นที่

ประชาชนในพื้นที่ต้องการให้ผู้ถูกร้องยุติการดำเนินการทางกฎหมายต่อ ผู้บุกรุก และให้อำเภอ เป็นผู้สำรวจข้อมูลพื้นฐาน โดยอำเภอ แจ้งว่ายินดีที่จะสำรวจจัดทำ ข้อมูลพื้นฐานพร้อมทั้งแผนที่ โดยจะนำแผนที่สนามฝึกซ้อมมาซ้อนทับเพื่อพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือ ประชาชนที่เดือดร้อนจริงต่อไป

๕.๒.๙ ในปี ๒๕๖๕ ผู้ถูกร้องใช้พื้นที่ฝึกซ้อมรบอยู่แล้ว แต่เป็นการฝึกซ้อมรบเฉพาะ ทหารราบโดยใช้กระสุนจริง และในปี ๒๕๖๖ จะเริ่มฝึกซ้อมรบเต็มกำลังซึ่งจะใช้รถถัง เครื่องบิน และ ทหารม้าร่วมด้วย โดยในทุกครั้งที่ฝึกซ้อมได้แจ้งเตือนให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทุกครั้ง

/สรุปลำดับ...

สรุปลำดับสถานะของที่ดินพิพาท

ปี ๒๕๐๐ กระทรวงกลาโหมสงวนหวงห้ามป่า [redacted] ไว้ใช้
ในกิจการทหาร และได้กำหนดให้เป็นเขตปลอดภัยทางทหาร
เมื่อปี ๒๕๑๒

ปี ๒๕๐๔ ครม. มีมติจำแนกประเภทที่ดินในท้องที่จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๒๖ ป่า

ปี ๒๕๑๓ ครม. มีมติจำแนกป่า [redacted] เป็นที่สงวนไว้ใช้ใน
ราชการกระทรวงกลาโหม

ปี ๒๕๕๒ ขึ้นทะเบียนเขตปลอดภัยทางทหารบางส่วน
(รวมที่พิพาท) เป็นที่ราชพัสดุ [redacted]

ปี ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องขอลอก นสล. ในพื้นที่บางส่วนของที่ราชพัสดุ
[redacted] เนื้อที่รวมประมาณ ๘,๗๕๐ ไร่ (พื้นที่พิพาท)

๕.๓ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๕.๓.๑ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ยินดีที่จะช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน
แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์สั่งการให้ตรวจสอบว่า
มีที่ดินของรัฐประเภทอื่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ยังไม่ใช้ประโยชน์อยู่หรือไม่
เพื่อที่จะช่วยเหลือผู้บุกรุกที่เข้าเงื่อนไข กล่าวคือเป็นคนในพื้นที่แต่กำเนิด ทั้งนี้ กระบวนการในการจัดหา
ที่ดินต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการยาวนาน ต้องพิจารณาถึงสภาพความเหมาะสมของพื้นที่และ
ข้อกฎหมาย แต่ทางผู้ถูกร้องต้องใช้พื้นที่เพื่อฝึกซ้อมรบ ดังนั้นคงไม่สามารถรอให้จัดหาพื้นที่เพื่อ
ช่วยเหลือประชาชนให้แล้วเสร็จก่อนการฝึกซ้อมรบได้ โดยผู้บุกรุกต้องการให้เจ้าหน้าที่อนุญาตให้
อยู่อาศัยโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถทำเช่นนั้นได้

๕.๓.๒ อำเภอ [redacted]

หมู่ที่ ๑ ตำบล [redacted] อำเภอ [redacted] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ประมาณ
๖,๕๒๕ ไร่ มีประชากร ๑๒๒ ครัวเรือน รวม ๓๘๒ คน และมีผู้ได้รับผลกระทบ ๖ ครัวเรือน รวม ๒๐ คน
พื้นที่ ๒๕๐ ไร่ ส่วนหมู่ที่ [redacted] ตำบล [redacted] มีพื้นที่ประมาณ ๗,๕๐๐ ไร่ มีประชากร ๑๒๔ ครัวเรือน รวม
๓๒๑ คน ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ๓๖ ครัวเรือน รวม ๖๕ คน แต่ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลในเบื้องต้นที่ยังสำรวจ
ไม่แล้วเสร็จ โดยสำรวจไปแล้วประมาณร้อยละ ๗๐

๕.๓.๓ สำนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในปี ๒๕๖๕ ยังไม่มีการนำรังวัดที่ราชพัสดุ แปลง [REDACTED] เพื่อออก นสล.

๕.๓.๔ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ประจวบคีรีขันธ์

ที่ราชพัสดุ แปลง [REDACTED] ตำบล [REDACTED] อำเภอ [REDACTED] จังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๓๒,๔๐๗ ไร่ ใช้ในราชการทหาร เดิมที่ดินนี้อยู่ในเขตป่า [REDACTED] ตามพระราชบัญญัติรักษาป่า พ.ศ. ๒๔๕๖ และเมื่อปี ๒๕๐๐ กองทัพบกได้เสนอขอสงวนพื้นที่ภายในเขตป่า [REDACTED] ต่อกระทรวงเกษตรในขณะนั้น เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของศูนย์ฝึกกำลังทดแทนและเข้าใช้ประโยชน์ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จำแนกที่ดินในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงได้มีการจำแนกให้ป่าหินเหล็กไฟเป็นที่สงวนไว้ใช้ราชการกระทรวงกลาโหม [REDACTED]

๕.๓.๕ องค์การบริหารส่วนตำบล [REDACTED]

๑) ตำบล [REDACTED] แยกออกมาจากตำบล [REDACTED] อำเภอ [REDACTED] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ตั้งและกำหนดเขตในท้องที่อำเภอ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ มีเนื้อที่ ๑๕๗,๕๐๐ ไร่ ประชาชนตำบล [REDACTED] ใช้ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่สามารถปักเสาพาดสายไฟฟ้าเข้าไปในที่ราชพัสดุได้

๒) พื้นที่พิพาทในเขตหมู่ที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๑,๒๕๐ ไร่ มีผู้ได้รับผลกระทบ ๖ หลังคาเรือน (ราษฎร ๒๐ ราย) และหมู่ที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๗,๕๐๐ ไร่ มีผู้ได้รับผลกระทบ ๓๖ ครัวเรือน (ราษฎร ๖๕ ราย)

๓) ผู้ถูกร้องได้กล่าวโทษราษฎรในพื้นที่ข้อหาบุกรุกที่ราชพัสดุต่อพนักงานสอบสวนแล้ว ๓๕ ราย อยู่ในเขตหมู่ที่ [REDACTED] ๔ ราย เนื้อที่ประมาณ ๙๓ ไร่ และในหมู่ที่ [REDACTED] ๓๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๓๕ ไร่

๔) ผู้ถูกร้องยังไม่มีแนวทางการช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน โดยประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่พิพาทไม่ประสงค์จะย้ายออกจากพื้นที่ แต่ประชาชนบางรายยินยอมออกจากพื้นที่หากมีหน่วยงานของรัฐช่วยเหลือในการจัดหาที่อยู่อาศัยและที่ทำกินใหม่

๕.๓.๖ ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

ประชาชนเริ่มเข้ามาอยู่ในตำบล [REDACTED] เมื่อประมาณปี ๒๕๑๘ โดยขณะนั้นไม่มีเจ้าหน้าที่เข้ามาในพื้นที่เพื่อแจ้งว่าที่ดินนี้เป็นที่ดินประเภทใด ทั้งนี้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยการปลูกอ้อย สับปะรด และข้าวโพด และประสงค์จะได้โฉนดชุมชนในพื้นที่เดิม หรือให้ผู้ถูกร้องจัดหาพื้นที่อยู่อาศัยและทำกินให้ใหม่โดยจ่ายค่าขนย้ายทรัพย์สินให้

๕.๔ ข้อเท็จจริงจากการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการลงพื้นที่ของ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและพนักงานเจ้าหน้าที่

๕.๔.๑ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางปรีดา คงแป้น) และพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยได้ข้อเท็จจริงสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในข้อ ๕.๓.๕ และ ๕.๓.๖ และได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า พื้นที่พิพาทส่วนใหญ่เป็นไร้สับปรอด และที่อยู่อาศัยของประชาชนที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่เป็นสิ่งก่อสร้างครึ่งปูนครึ่งไม้ สภาพทรุดโทรม ส่วนถนนภายในหมู่บ้านเป็นถนนลูกรังสลับกับถนนคอนกรีต

๕.๔.๒ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางปรีดา คงแป้น) ได้ประชุมหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาหารือกับผู้แทนผู้ถูกร้อง ผู้แทนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้แทนสำนักงานธรรมาภิบาลพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ ผู้แทนอำเภอทิวเขาและผู้แทนสำนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมศูนย์การทหารราบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยที่ประชุมมีความเห็นให้มีกลไกหรือกระบวนการหารือกับประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อน เพื่อสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้

๖. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่า กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๒ ประการ ดังนี้

๖.๑ ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากกรณีมีประกาศให้ประชาชนออกจากที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกินในที่ราชพัสดุ แปลง หรือไม่ อย่างไร

๖.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐^๑ ปฎิญาญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน^๒ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม^๓

/ให้การรับรอง...

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก

ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ...

^๒ ปฎิญาญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ข้อ ๑๗

(๑) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยลำพังตนเอง เช่นเดียวกับโดยร่วมกับผู้อื่น

(๒) บุคคลใด ๆ จะถูกริบทรัพย์สินโดยพลการไม่ได้

^๓ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ข้อ ๑ วรรค ๒ เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชาติทั้งปวงอาจจัดการโรคภัยและทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกันและกฎหมายระหว่างประเทศ และประชาชาติจะไม่ถูกลดทอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด

ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินไว้เป็นหลักว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สิน และขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และบุคคลย่อมมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอและดีขึ้นอย่างต่อเนื่องสำหรับตนเองและครอบครัว รวมทั้งไม่ถูกกีดรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด อีกทั้งยังให้การรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนที่จะใช้และได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ้มครองบำรุงรักษา ปันฟู และบริหารจัดการทรัพยากรเหล่านั้น^๔ สิทธิดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดหน้าที่แก่งานของรัฐบาลในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖.๑.๒ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า พื้นที่พิพาทอยู่ในเขตหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ตำบล อำเภอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นส่วนหนึ่งของป่า ซึ่งเป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติรักษาป่า พ.ศ. ๒๔๕๖ ผู้ถูกร้องได้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่พิพาทเมื่อปี ๒๕๐๐ โดยกำหนดให้เป็นเขตปลอดภัยในราชการทหารของที่ทหาร เมื่อปี ๒๕๑๒ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จำแนกประเภทที่ดินในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๒๖ ป่า เมื่อปี ๒๕๐๔ และมีมติเห็นชอบให้จำแนกที่ดินให้ป่า เป็นที่สงวนไว้ใช้ในราชการกระทรวงกลาโหม เนื้อที่ ๙๓๖.๔๑๕ ตารางกิโลเมตร และป่าหมายเลข ให้เป็นที่สงวนไว้ใช้ในราชการกระทรวงกลาโหมเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ เนื้อที่ ๓๔.๙๙๐ ตารางกิโลเมตร เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๓

เมื่อปี ๒๕๕๒ ได้มีการขึ้นทะเบียนเขตปลอดภัยในราชการทหารบางส่วนเป็นที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลข เนื้อที่ประมาณ ๕๓๒,๔๐๗ ไร่ และเมื่อปี ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้อง /กำหนดให้...

ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง รัฐภาคีแห่งกติกาฯ รับรองสิทธิของทุกคนในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัว ซึ่งรวมถึงอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยอย่างเพียงพอ และสภาพการครองชีพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐภาคีจะต้องดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อประกันการทำให้สิทธินี้เป็นจริง โดยรับรองความสำคัญอย่างแท้จริงของความร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของความยินยอมโดยเสรี

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครองบำรุงรักษา ปันฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่าง สมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

กำหนดให้พื้นที่พิพาทเป็นศูนย์ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบก แห่งที่ ๒ เพื่อรองรับการฝึกหน่วยทหารขนาดใหญ่ ระดับกองพันผสม และขอกออก นสล. ในพื้นที่หมู่ที่ [redacted] ตำบล [redacted] อำเภอ [redacted] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ [redacted] เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๕๐ ไร่ และหมู่ที่ [redacted] ตำบล [redacted] อำเภอ [redacted] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ [redacted] เนื้อที่ประมาณ ๗,๕๐๐ ไร่ รวมประมาณ ๘,๗๕๐ ไร่ ผู้ถูกร้อง จึงได้มีประกาศให้ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่พิพาทออกจากพื้นที่

๖.๑.๓ จากข้อเท็จจริงข้างต้นเห็นว่า เมื่อพื้นที่พิพาทเป็นที่ดินของรัฐที่คณะรัฐมนตรี สงวนหวงห้ามไว้ และผู้ถูกร้องได้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่แล้ว จึงทำให้ที่ดินดังกล่าวมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐ ประเภททรัพย์สินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๓)^๕ และเป็นที่ราชพัสดุตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ (๓)^๖ โดย หน่วยงานรัฐเข้าใช้ประโยชน์มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ ผู้ถูกร้องในฐานะผู้ใช้ที่ราชพัสดุจึงมีหน้าที่ในการปกป้อง ดูแล บำรุงรักษาที่ราชพัสดุ เช่นเดียวกับที่วิญญูชนพึงรักษาทรัพย์สินของตน และระมัดระวังไม่ให้เกิด การบุกรุกหรือความเสียหายใด ๆ ตามกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๙^๗ ดังนั้น การที่ ผู้ถูกร้องมีประกาศให้ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่พิพาทมาตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๑๘ (ภายหลังจากที่ที่พิพาทมีสถานะเป็นที่ราชพัสดุแล้ว) ออกจากพื้นที่ดังกล่าว จึงไม่เป็นการกระทำ หรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๖.๑.๔ อย่างไรก็ตาม ปัญหาการทับซ้อนระหว่างที่ดินของรัฐประเภทที่ดินที่สงวนหรือ หวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามกฎหมายกับที่ดินซึ่งประชาชนครอบครองและทำกิน

/มีมาอย่าง...

^๕ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๓๐๔ สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือสงวนไว้ เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น

๑) ๒) ฯลฯ

(๓) ทรัพย์สินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า ป้อมและโรงทหาร สำนักราชการบ้านเมือง เรือรบ อารุยุทธภัณฑ์

^๖ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖ ที่ราชพัสดุ ได้แก่

๑) ๒) ฯลฯ

(๓) ที่ดินที่สงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามกฎหมาย

^๗ กฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๑๙ ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุให้คงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์อยู่เสมอ และ ระมัดระวังมิให้เกิดการบุกรุกหรือความเสียหายใด ๆ แก่ที่ราชพัสดุ

๑) ๒) ฯลฯ

สาธารณะในกรณีนี้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามกรอบของกฎหมายโดยเลือกใช้แนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมและไม่กระทบต่อสิทธิในการครอบครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลหรือหน่วยงานอื่นด้วย การที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาให้ประชาชนเข้าโครงการเร่งรัดขยายเขตบริการไฟฟ้าโดยระบบผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นแล้ว พิทพากษายกฟ้อง

๖.๒.๒ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า ผู้ร้องขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบกรณีที่ถูกร้องไม่อนุญาตให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปักเสาพาดสายระบบจำหน่ายไฟฟ้าเข้าไปในที่ราชพัสดุแปลงพิพาท ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันกับที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาแล้ว จึงเป็นกรณีตามมาตรา ๓๙ (๑) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่อง หากเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเป็นเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เห็นควรยุติเรื่อง

๖.๒.๓ อย่างไรก็ตาม จากการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระบบผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ มีปัญหาความไม่เสถียรและอาจกระทบต่อการใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้าในบางเวลา ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานได้อย่างเพียงพอและเพื่อที่จะทำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ประการที่ ๓ เรื่อง การสร้างหลักประกันการมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย จึงให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๗. มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ ดังนี้

๗.๑ ให้ผู้ถูกร้องชะลอการฝึกซ้อมรบเต็มรูปแบบไปก่อนจนกว่าจะสามารถจัดทำที่ดินและอพยพประชาชนออกไปจากพื้นที่ได้ และในการฝึกซ้อมรบด้วยกระสุนจริงทุกครั้งต้องแจ้งให้ประชาชนทราบล่วงหน้าโดยทั่วถึง เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน

๗.๒ ให้ผู้ถูกร้องจัดทำที่ดินภายในที่ราชพัสดุแปลง [REDACTED] บริเวณที่ไม่มี การซ้อมรบหรือหาร่วมกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาจัดทำที่ดินในเขตจังหวัด

/ประจวบคีรีขันธ์...

ประจวบคีรีขันธ์ และจัดที่ดินรองรับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกให้ออกจากพื้นที่หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๙ ตำบล [redacted] อำเภอ [redacted] จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งจัดสาธารณูปโภคที่มีความจำเป็น พื้นฐาน และส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนเหล่านั้น โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม และอาจ ขอรับการสนับสนุนจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือโครงการพัฒนาที่ดินตาม พระราชประสงค์ [redacted]

๗.๓ ให้ผู้ถูกร้องร่วมกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ปรับปรุงหรือพัฒนาระบบผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อให้ประชาชน เข้าถึงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานได้อย่างเพียงพอ

๘. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุม ด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๘/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จึงมีมติว่า กรณีผู้ถูกร้องมีประกาศให้ประชาชนออกจากที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกินในที่ราชพัสดุ แปลง [redacted] ไม่เป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่วนกรณีผู้ถูกร้องไม่อนุญาตให้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปักเสาพาดสายระบบจำหน่ายไฟเข้าไปในที่ราชพัสดุ แปลง [redacted] เป็นเรื่องที่มี คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดแล้ว จึงต้องยุติเรื่อง ตามมาตรา ๓๙ (๑) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่ให้ เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามข้อ ๗ ของรายงานนี้ต่อ ผู้ถูกร้อง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลิกสี

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

